

Sektionen för planering, säkerhet och miljö
Fredrik Bäck

Miljö- och energidepartementet
10333 STOCKHOLM

m.registrator@regeringskansliet.se

Naturvårdsverkets rapport Minskad förbrukning av plastbärkassar samt separat promemoria med förslag på bemyndigande i miljöbalken m.m.

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) avstyrker Naturvårdsverkets förslag om genomförande av ändringar i **Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall.**

SKL delar den generella uppfattningen inom EU om att plastbärkassar är betydande källor till nedskräpning och att åtgärder som motverkar att plastbärkassar sprids i miljön är nödvändiga för att nå uppsatta klimat- och nedskräpningsmål.

Ett alternativ som borde utredas är ett totalförbud av icke nedbrytbara plaster.

SKL anser att Naturvårdsverkets uppdrag borde ha omfattat en total översyn av användningen av alla bärkassar och att klimataspekterna särskilt borde ha betonats i uppdraget. En sådan komplettering är nödvändig för att skapa regler som styr mot både minskad nedskräpning och ökad klimatnytta.

Om kommunerna kommer att utpekas som ansvariga för den lokala tillsynen måste kommunerna kunna ta betalt för sin tillsyn och de centrala myndigheterna måste ge tydlig tillsynsvägledning till kommunerna. Tillsynen av registerhållningen måste också bli förutsebar för såväl kommunerna, näringen som konsumenterna.

Sveriges Kommuner och Landstings synpunkter

SKL delar den generella uppfattningen som råder inom EU att plastbärkassar är betydande källor till nedskräpning och att åtgärder som motverkar att plastbärkassar sprids i miljön är nödvändiga för att nå uppsatta klimat- och nedskräpningsmål.

Det förslag som Naturvårdsverket har presenterat innebär att ett minsta försäljningspris om fem (5) kronor per försåld plastbärkasse ska tas ut av konsumenterna. Naturvårdsverkets uppdrag har inte innefattat att utreda andra bärkassars klimatpåverkan och inverkan på nedskräpning även om det ändringsdirektiv som ska införlivas genom Naturvårdsverkets förslag också innebär att det totala antalet förpackningar inte får öka när plastbärkassarna minskar i antal.

SKL anser att det hade varit bättre ur klimatsynpunkt om Naturvårdsverkets uppdrag hade omfattat en total översyn av användningen av alla bärkassar och att klimataspekterna särskilt hade betonats i uppdraget.

SKL anser att ett förslag om fördelning av tillsynsansvar över den lokala registerhållningen av försålda platsbäckassar noga bör utredas innan ändringar som de föreslagna kan träda i kraft. Om kommunerna kommer att utpekas som ansvariga för den lokala tillsynen är det av största vikt att kommunerna ges verktyg att ta betalt för sin tillsyn, att centrala myndigheter kommer att ge tydlig och konkret tillsynsvägledning till kommunerna samt att tillsynen av registerhållningen kommer att bli förutsebar för såväl kommunerna, näringen som konsumenterna.

Klimatkonsekvenser

Syftet med att minska antalet plastbäckassar i omlopp utgår bl. a från antagandet att ett färre antal plastbäckassar som tillverkas också innebär en minskad nedskräpning och spridning av mikroplaster m.m.

Trots detta kan det finnas klimatmässiga fördelar med att använda plastbäckassar istället för mindre resurssnåla pappersbäckassar och tygkassar givet förutsättningen att plastbäckassarna framställs lokalt av förnybara råvaror.

Ett alternativt upplägg till införlivandet av ändringsdirektivet kan vara att föreskriva försäljning av plastbäckassar med en differentierad avgift där plastbäckassar framställda av fossila källor ska säljas dyrare och plastbäckassar framställda av förnybart material ska säljas billigare till slutkonsumenten. SKL kan se klimatmässiga och samhällsekonomiska fördelar med plastbäckassar framställda av svensk bioråvara framför andra alternativ och hade gärna sett att Naturvårdsverkets förslag inneburit att en del av den inbetalda avgiften skulle kunna finansiera forskning om framställning och nedbrytning av biobaserad plast eller att intäkterna från avgiften skulle kunna finansiera nedskräpningsförebyggande åtgärder istället för att enbart låta avgiften vara ett verktyg för att minska försäljningen av antalet plastbäckassar. Utöver ett minskat antal plastbäckassar i omlopp är den viktigaste faktorn för att minska antalet plastbäckassar i vår omgivningsmiljö att upplysa konsumenterna om hur de bäst gör sig av med plastbäckassar och i den delen delar SKL Naturvårdsverkets och regeringens förslag om att en höjd lägsta avgift på plastbäckassar måste kompletteras med en informationsinsats mot konsumenterna.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande